

P V I S

1 6 1 8

ORATIONES

- I. D. Pelargi de Libro Vita Mystico.
- II. Salomonis Frenchii de Fesu Christo Redivivo.
- III. Georgii Czusii Descriptio Holsaticæ seu Cimbricæ Arvis.
- IV. Bernhartini Bonifacii Miscellanea Hymnorum &c.
- V. Abrahami Sculteti Conciò Secularis.
- VI. M. Caspari Bucheri Actus Oratorius.
- VII. Actus Inauguralis introductis in Gymnasium Gothicæ Rectoris.
- VIII. M. Thoma Sagittarii Orationes Duæ.
- IX. M. Laubani Oratio de Disciplina Scholastica.
- X. M. Bucheri Oratio de Sapientia Patore Dio.
- XI. Francisci Schwabii Oratio de Ebrietate et Temperantia.
- XII. Justi Lipsii Oratio de Obitu Johannis Wilhelmi Duci Saxoniae.
- XIII. M. Erasmi Schmidt Oratio memoriae Taubmanii salutata.
- XIV. M. Benedicti Anthonij Oratio Exequialis mansi. Johannis Bernharti.
- XV. Programma in funere Pauli Rüdigeri propositum.
- XVI. Programma sub funere Francisci Parsoni propositum.
- XVII. Programma de Doctoratu Centuor. Theologorum.
- XVIII. Syllabus Lectionum Gymnasii in valle Frasinica.
- XIX. Syllabus Lectionum Gymnasii in valle Frasinica.
- XX. Henrici Kitzschii Specimen Oratorium.
- XXI. Henrici Kitzschii Discurus Gemialis.
- XXII. Henrici Kitzschii Centuria Symbolon Grundlegender.
- XXIII. De Stella Pergrina.
- XXIV. M. Bernharti & Parelii

EX LIBRIS
 ILLVSTRISSIMI VIRI,
 DN. DAN. LVDOLPHI,
 LIB. BAR. de DANCKELMANN,
 S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
 STATVS INTIMI, cetera,
 BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
 TESTAMENTO RELICTIS.

Lib. 1.

ΑΠΑΡΙΘΜΗΣΙΣ

LECTIONUM,
DISPUTATIONUM,
DECLAMATIONUM,
publicarum,
quibus

Electoralis Gymnasij,

quod est in valle Joachimica
juventus
erudiebatur.

ANNI cō Is CXVI. &
cō Is CXVII.
tetartomorio.

Cassiodorus Variar.
lib. 10. 3.

Eruditio literarum naturam laudabilem
eximiè reddit ornatam: nec aliqua in
mundo potest esse fortuna, quam lite-
rarum non auget gloriosa notitia.

Literis propagabat
FRIDERICVS HARTMANNVS BIBLIOPOLA
in Academia Marchica.

ATAPIOMHIZ

LECTONUM

DISPUTATIONUM

DECLAMATIONUM

publicarum

quibus

Electoralis Gymnasij

quod est in valle Johannis

in
electoratu

Anni ab 16 CXVI

ab 16 CXVII

terminato

Casparus Vain

lib. 10. 2.

Prudens lecturam naturam habentem

eximie redditur: nec solum in

modo docet esse formam, quae

nam non aeger formam

ADRIANVS HARTMANNVS BIBLIOPOLA
in Academia Martiana

LECTIONES

primæ Classis.

IN THEOLOGICIS.

Actenus absolvit Epistolam D. Pauli ad Ephesios, brevem quidem verbis, sed rebus adeò prægnantem, ut summam prope modum totius prædicationis Evangelicæ, Cygneam in vinculis cantionem, & paternum Testamentum, complectatur, & divisit cum Theodoreto in duas partes, in doctrinam divinæ prædicationis & moralem adhortationem. Postea plenis velis remisque prope-
rabit ad Compendium D. Pelargi auctum & recognitum, *Pastor.*

IN LOGICIS.

A 2

Ex-

EXpeditis illis, quæ de Syllogismo restabant Analytico, ad apparentem materiam & Elenchos sophisticos transijt: Autoris præcepta cum fontibus Aristotelicis contulit; doctrinam de Methodo addidit, & omnia usu exemplorū illustravit. Redauspicabitur doctrinam Logicam & pro captu discentium Metaphysica quæ in primâ parte Logices plurima occurrunt ad suam disciplinam reducet, ibique breviter explicabit: *Rector.*

I N R H E T O R I C I S.

Schematologiã absoluit: doctrinam de Compositione, Characterè, Periodo, numero & affectionibus Characteris ex Aristotele, Demetrio Phaleræo, Hermogene, Cicerone, Quintiliano proposuit. Perget ad pronunciationem, & ad Rhetorices initia revertetur. *Rector.*

I N P H Y S I C I S.

In

IN Physiologiæ parte propriâ, Cœli & Elementorum naturam, corporum mixtorum affectiones & hujus speciem, nempe imperfectè mixta contemplatus est, ac in Meteorologia substitit, quâ cum reliquis speciebus connectens strenuè juxta Methodum Aristotelicam est progressurus. *Corrector.*

Sorum

IN ETHICIS.

Ethicorum sextum & septimum libros proposuit & explicavit: reliqua illis subjunget. *Rector.*

IN MATHEMATICIS.

Cum primi ordinis auditoribus, absolutis ijs, quæ de Arithmetices prælectionibus restabant, eam partem Astronomiæ, quæ Spheræ circulos habet pertractarit, perrecturus ad secunda mobilia. In quibus omnibus vestigia veteris Græciæ, in primis Cleomedis, Ge-

A 3

mi-

mini & Procli Diadochi premit. Præter hæc in Opticis Visibilium affectiones communes & Visionis species absolvit: Substitit in segregatione veri à falso in visione simplici distincta, quibus deinde subjungenda erunt Mesoptica & Catoptrica. Cum ijs qui privatim ejus operâ utuntur ad finem perduxit Trigonometriam Sphæricam, quibus exercitij gratiâ subjunxit Problemata Sphærica, quæ uspiam apud Authores Astronomicos Ptolemæum præsertim, Copernicum, Tychonem, Kepplerum, &c. habentur. Eadem Trigonometria exemplis etiam Geographicis, Gnomonicis, Alti- & Planimetricis illustrata. Cum alijs qui altiora ista nondum assequuntur exercitia Arithmetica, Geometrica, Astrologica pro cuiusq; captu instituit. *Mathematicus.*

IN ORATIONE LIGATA
Latina.

Poenu-

Poenulum Plauti luculentam explicavit, quam cum ἐπιφάσις publicam exhibebit, illiq; aliam comitem dabit.

Rector.

Vergilij quintum divini operis, in quo varia certaminum genera exhibentur, enarravit, & ostensis Poëmatis virtutibus cum Homericis ἀγωνισμασι & πυγμαχίαις in Il, ψ. magna parte expressis contendit, censuram Scaligerianā ubiq; adhibuit, deinceps Odas Horatianas jucundâ quadam permutatione interpretaturus. *Correct.*

JN GRÆCA LINGUA.

Demosthenis auream pro aureâ coronâ Orationem auspicatus est, Exordium cum parte Refutationis resolvit, usum Rhetorices & Græcæ linguæ cum frequenti imitatione conjunxit: in eadem perget. *Rector.*

JN LINGUA GRÆCA

eâq; ligatâ.

IN Homeri libro Iliados δ. ubi belli ac
cædis Græcorum & Trojanorum ini-
tia spectantur, adhuc moratur, quæ ad
Græcæ linguæ notitiam, accentuum &
metri rationem, ad fraudem militarem,
in perfidia Pandari & prudentiam in acie
bellica ab Agamemnone instructa, intel-
ligendam facere visa sunt addidit, ipsam
pugnam subjecturus. *Corrector.*

I N H E B R A I C A L I N G U A .

IN Grammatices parte Etymologia ver-
satur, verborum defectivorum & quie-
scentium ordines tradidit, quibus do-
ctrinam nominum breviter adjecit, præ-
cepta Psalmorum Pœnitentialium 38, 51,
vaticiniorum, de Nativitate Christi ex
Esa. 9. c. de Resurrectione ex Ps. 16. perspi-
cuâ ἀναλύσις, notiora & firmiora fecit, Syn-
taxin & alia exercitia propositurus. *Con-
rector.*

SECUN-

SECUNDA

Classis.

IN THEOLOGICIS.

PRæcognita & partem priorem, quæ DEUM ratione Essentiæ & voluntatis considerandum exhibet, explicavit; Partis posterioris membrum primū, quod continet opera Providentiæ in creatione Universi, Angelorum & præcipuè Hominis, quâ Imaginis divinæ particeps est, conspicua eâdem declarandi viâ persequutus est, & in eo fuit, ut discen-tes memoriæ committerent. *Subrektor.*

IN DIALECTICIS.

IN Systemate Logico Keckermanni sectionem priorem partis primæ de Terminis simplicibus intellectui facilem ad concipiendum, memoriæ ad compreh-

B

hen-

hendendum reddidit, præcepta de Terminis ortis, de propositione, pari industriâ explicaturus. *Corrector.*

IN RHETORICIS.

PRæcepta inventionis & dispositionis, præcipuamque Elocutionis partem, luce Virgilij & Ciceronis illustravit, intelligentiam discipulorum excitavit, & ad similem conatum ingenia, quâ licuit, aptavit. *Subrector.*

IN SPHÆRICIS.

Cum secundæ classis discipulis Arithmetica ferè bis absoluta. Procli Lycij libellus de Sphæra inchoatus quidem, sed ex ijs nuda tantum hætenus circulorum nomina inculcata. *Math.*

IN MUSICIS.

PRæcepta Gesij discipulis instillavit, eademque quomodo ad usum transferrentur gnauiter delineavit.

Cantor.

IN GRAMMATICIS.

GRæcæ & Latinæ Grammatices præcepta in Plutarcho, Virgilio & Cicerone, frequentis usus exercitatione confirmavit, & ad eadem, pari usu exprimenda, discentes animavit. *Subrect.*

IN LINGUA SOLUTA

Latina.

IN Oratione pro S. Roscio Amerino Narrationis & Confirmationis extrema confecit, virtutes, quas ipse Cicero Narrationi attribuit, huic in solidum congruere, demonstravit; In Confirmatione, Statuum & præsertim Conjecturalis ideam manifesto se exserere, ostendit, atq; ad eam imitationis argumentum in exercitijs, semper discipulis suppeditavit. *Subrector.*

Decem, quæ restabant Epistolæ in undecimo libro ad Familiares continuavit,

B 2

&

& usq; ad decimam tertiam libri duodecimi pervenit. In quarum enodatione id unice pensi habuit, ut latinæ linguæ elegantiam discantibus inculcarit, & Logicæ & Rhetoricæ usum fideliter monstrarit. In reliquis eadem perget industria
Cantor.

IN ORATIONE LIGATA.

IN Æneidis quarto Peregrinationem. In Italiam, quam Hospitium Heleni affectibus Humanitatis & studijs liberalitatis admodum celebre, antegressum est, ad exitum perduxit; inventionum acumen, verborum dispositorum accuratorem dilucidè interpretatus est, & imitationis viam multis exemplis & exercitijs præivit. *Subrektor.*

In lectione Terentianâ primos duos actus Adelphorum Grammaticis analysibus, expositionibus & recitationibus expedit. *Mathematicus.*

IN

IN LINGUA GRÆCA.

Curam juvenilis Ætatis, in adfectu-
um fervore restinguendo, & ab eâ-
dem consortium malorum homi-
num præsertim autem Adulatorum, pro-
hibendo occupatam Grammaticâ & Rhe-
toricâ analysi expedivit. *Subrektor.*

TERTIA

Classis.

IN THEOLOGICIS.

Symboli Apostolici, Nicæni, Chalce-
donensis, & Athanasiani explicatio-
nem instituit, & memoriæ ut infige-
rentur, procuravit. *Cantor.*

In compendio Rever. & Clarissimi viri
Dni, D. Pelargi, usque ad locum de Magi-
stratu contendit. Residuum pari dexteri-
tate subjunget. *Cantor.*

B 3

IN

IN GRAMMATICIS.

Grammaticam Philippi absolvit,
Syntaxin incepturus est. *Organicen.*

IN LINGUA LATINA,
eaq; soluta.

Lælium Ciceronis finijt; auspicaturus divina annuente gratia Catonem Majorem *Cantor.*

In Ciceronis Epistolarum libro septimo, exponendo, Grammatices & Syntaxeos præcepta repetendo, & styli Ciceroniani imitationem discipulis demonstrando, jam versatur: quo absoluto, ad octavi libri explicationem suscipiendam est accessurus. *Diaconus.*

Civilitatem morum Erasmi absolvit, Catonis versus morales inchoaturus est, *Organicen.*

Syn-

Syntaxin & Profodiam bis absolvit;
accessum facturum ad Etymologiam,
Cantor.

IN LIGATA.

Primam & secundam Eclogam exponendo, repetendo, & memoriæ instillando absolvit, tertiam inchoavit, in sequentibus perrecturus est. *Organicen.*

In Andria Terentij sex scenas priores explicando & repetendo absolvit, easque discentes memoriæ ut mandarent, contendit, *Subrector.*

IN GRÆCA LINGUA.

In Grammatica Græca Crusij commoratur adhuc in verbis circumflexis; quibus si finem imposuerit, Nominum flexiones crebro instituet, & formationes temporum varijs exemplis adumbrabit. *Cantor.*

Evanø

Evangelia græca exponendo, usumq;
Grammatices quo ad declinationes sim-
plices & contractas, diligenter inculcan-
das, ostendendo conjungit. *Diaconus.*

IN ARITHMETICIS.

IN Arithmetiis ab Additione usq; ad
Regulam Detri pervenit. *Organi-*
cen.

IN MUSICIS.

IN Musicis omnia illa præcepta quæ
incipienti necessaria proposuit, me-
moriam instillavit & usum illorum dili-
genter monstravit. *Organicen.*

DISPU-

DISPUTATIONES

sequentes habitæ sunt

ANNO 1616,

&

1617.

DISPUTATIONES

Theologicæ.

1. *Disputatio*. De Justificatione.
Præside Dno. Pastore,
Respondente Petro Crugero Brandeb,
16. Novemb.
2. *Disputatio*. De bonis operibus.
Præside Dno. Pastore,
Respondente Thoma Benckendorffio.
7. Decemb.
3. *Disp.* De Justitiæ Christi imputatione.
Præside Pastore.
Respondente Joachimo Breslovio
Soltquel. 18. Jan.
4. *Disputatio* De peccato originali.
Præside Dno. Pastore.

C

Respon-

Respondente Casimiro Mullero Spand,
15. Febr.

5. *Disputatio* De Ecclesia.
Praside Pastore.

Respondente Antonio à Borck Boruffo
15. Martii.

DISPUTATIONES

Logicæ.

1. *Disput.* De Demonstratione in genere.
Praside Dno. Rectore.

Respondente Georgio Barthio Brand.
26. Octob.

2. *Disputat.* De terminis simplicibus.
Praside Dno. Rectore.

Respondente Esaia Pellione. 14. Decemb.

3. *Disp.* De subjecto & Accidente.
Praside Rectore.

Respondente Johanne Reinicke Brandenb. 4. Ian.

4. *Disput.* De Toto & Parte,
Praside Dno. Rectore.

Re-

Respondente Georgio Gezeo Palatino.
8. Febr.

5. *Disp.* De Fallaciis.
Praside Rectore.

Respondente Elia Riprecht Berolinensi
8. Martii.

6. *Disput.* De Methodo:
Praside Dno, Rectore.

Respondente Friderico Bruncovio Ha-
velberg. 5. Aprilis.

DISPUTATIONES

Physicæ.

1. *Disputatio.* De Naturâ.

Praside Dno. Conrectore,

Respondente Bartholomeo Fabritio.

2. *Novemb.*

2. *Disp.* De Motu in genere.

Praside Conrectore,

Respon. Jacobo Krumkruger Angrim,

23. *Novemb.*

C 2

3. *Disp.*

3. *Disp.* De speciebus motus.
Praside Conrectore.
Respond. Joachimo Magiro Angrim.
21. *Decemb.*

4. *Disputat.* De Finito, Infinito, Loco &
Tempore.
Praside Dno. Conrectore.
Respond. Johanne Mullero Drosnensi,
25. *Ian.*

5. *Disp.* De Vacuo & tempore.
Praside Dno. Conrectore,
Resp. Casparo Pretorio Putlitz. 22. *Febr.*

6. *Disp.* De Mundo.
Praside Conrectore.
Resp. Achatio à Borck Boruffo. 22.
Martii.

DISPUTATIONES

Ethicæ.

1. *Disp.* De Partibus virtutis.
Praside Dno. Subrectore.
Resp. Johanne Gleubcero. 9. *Novemb.*
2. *Disp.*

2. *Disp.* De Actionibus voluntariis.
Praside Dno. Subrectore,
Resp. David Origano 30. *Novembr.*
3. *Disp.* De Fortitudine & Temperantia.
Praside Subrectore.
Resp. Johanne Beckmanno Dithmarso
11. *Jan.*
4. *Disp.* De Liberalitate & Magnificentia.
Praside Dno. Subrectore.
Respondente Joachimo Langio Soltq.
1. *Februarii.*
5. *Disp.* De Modestia & Magnanimitate.
Praside Subrectore.
Respondente Bartholomeo Fabricio.
1. *Martii.*
6. *Disputatio* De Mansuetudine, Comitate,
Urbanitate, Veritate & Pudore.
Praside Dno. Subrectore,
Resp. Adamo Nofslero. 5. *Aprill.*

DECLAMATIONES

sequentes habitæ.

ANNO 1616.

die 6. Nov. *Quod Æneas nunquam con-*
sueverit cum Didone, oratione probabat
Georgius Barthius.

die 14. Nov. *Hyberno tempore literis po-*
tius incumbendum declamabat Iohannes
Reineccius.

die 4. Decemb. *Quartum librum Ænei-*
dos memoriter recitarunt Fridericus Brun-
covius & Adamus Noslerus.

die 11. Dec. *An Astronomia in scholis sit*
proponenda Joachimus Breslovius inficias
ibat. Joachimus Magirus Angrimund.
affirmabat.

die 18. Dec. *De virtute, insigni, Frugalita-*
te declamationem habuit. Ernestus Su-
demier Francofurtanus Marchicus.

Die 30. Dec. *De Natalitiis Christi car-*
minicè orationem habuit Bartholomeus
Fabritius.

ANNO 1617.

Die 7. Jan. *De Novo Anno* orationem habuit *Fridericus Bruncovius*. carmen *Adamus Noslerus*.

Die 8. Jan. *Convivia à Christianis non posse celebrari* assererat *Georgius Gezeus Palatinus*. quod possent celebrari defendebat *Ioachimus Langius*. Soltquel.

Die 5. Jan. *An Iudaorum Synagoga sit ferenda*. *Iohannes Muller*. Drosn. negabat. *Casimirus Muller Spand.* astruebat.

Die 5. Febr. *Librum primum Aemilii de Astronomiâ* recitarunt *Daniel Rattei* & *Henericus Benckendorf*.

Die 12. Febr. *Æstivo tempore potius literis esse incumbendum* dicebat *Georgius Barthius Brand*.

Die 19. Febr. *Utrum per Electionem, an verò per successionem Princeps ad Rempubl. sit admittendus*. Prius *Antonius à Borck*, Posterius *Achatius à Borck* affirmabat.

Die

Die 26. Febr. *Controversiam ex libr. 1. Seneca octroversiarum in orationem transformam, an Pater, qui noluit filium à pyraetis redimere, filio isto sit alendus.* Ioachimus Magirus pro Patre, Esaias Pellio pro filio recitavit.

Die 5. Mart. *An Ethnicorū scripta sint legenda.* negabat Casparus Pratorius Putiltz, affirmabat Elias Riprecht Berol.

Die 12. Martii. *Elegantem orationē Latini Pacati memoriter recitarunt* Georgius Ernestus à Vvedele & Balthasar Schutte

Die 19. Martii. *De Eclipsi* disseruit Laurentius Michlizerus.

Die 26. Martii. *De Exordio miserrimo Carthaginis carminice* declamabat Iohannes Beckman Dithmarsus.

F I N I S.

Fc 1253

ULB Halle 3
001 852 930

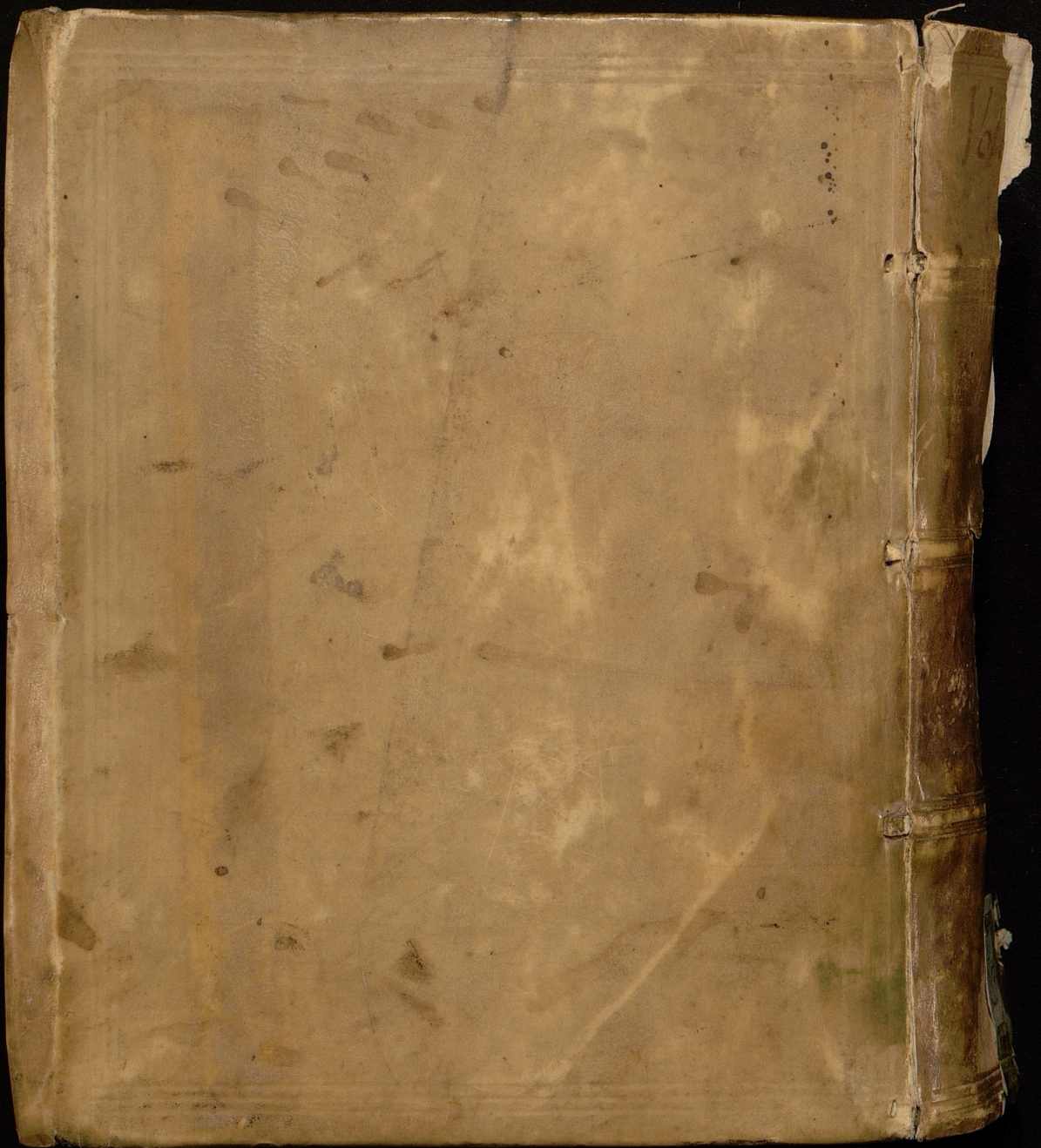
sb.

W 17

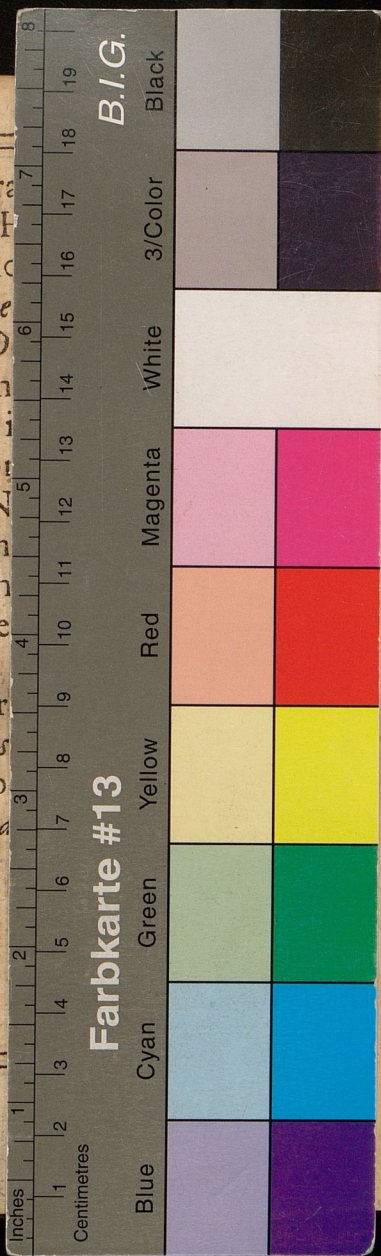
MC

XIX.

70

ΑΠΑΡΙΘΜΗΣΙΣ

LECTIONUM,
DISPUTATIONUM,
DECLAMATIONUM,
publicarum,

quibus

Electoralis Gymnasij,

quod est in valle Joachimica
juventus
erudiebatur.

ANNI clō Is CXVI. &
clō Is CXVII.

tetartomorio.

Cassiodorus Variar.

lib. 10. 3.

Eruditio literarum naturam laudabilem
eximiè reddit ornatam: nec aliqua in
mundo potest esse fortuna, quam lite-
rarum non auget gloriosa notitia.

Literis propagabat

FRIDERICVS HARTMANNVS BIBLIOPOLA
in Academia Marchica.